

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA KŘESŤANSKÉ VÝCHOVY

Michaela Špačková

**ROZŠÍŘENÍ PŮSOBNOSTI DOMU DĚTÍ
A MLÁDEŽE TIŠNOV DO REGIONU
TIŠNOVSKO**

BAKALÁŘSKÝ PROJEKT

Vedoucí práce: Mgr. Petra Sobková
Obor: Sociální pedagogika

Olomouc 2010

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt Rozšíření působnosti Domu dětí a mládeže Tišnov do regionu Tišnovsko vypracovala samostatně, s využitím pramenů a literatury uvedených v bibliografii.

Michaela Špačková

Olomouc, 13. 4. 2010

PODĚKOVÁNÍ

Mgr. Petře Sobkové děkuji za pomoc, podporu a cenné rady, které mi poskytovala po celou dobu vypracovávání tohoto bakalářského projektu. Mgr. Janě Helánové, ředitelce Domu dětí a mládeže Tišnov, za poskytnutí potřebných materiálů, ochotu a vynaloženou trpělivost. Panu Radomíru Pavlíčkovi, starostovi obce Železné děkuji za zájem o spolupráci na tomto projektu a poskytnuté informace.

OBSAH

ÚVOD	6
1 ZÁKLADNÍ INFORMACE CHARAKTERIZUJÍCÍ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE TIŠNOV	8
1.1 Region Tišnovsko	8
1.2 Město Tišnov	9
1.3 Zakotvení Domu dětí a mládeže Tišnov ve městě Tišnově a regionu Tišnovsko	10
1.4 Věková struktura obyvatel ve městě Tišnově a regionu Tišnovsko	11
1.5 Dům dětí a mládeže Tišnov	11
1.5.1 Vymezení majetku Domu dětí a mládeže Tišnov	11
1.5.2 Vymezení doplňkové činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov	12
1.6 Teoretické vymezení aktivit poskytovaných Domem dětí a mládeže Tišnov	13
1.7 Ostatní organizace nabízející volnočasové aktivity ve městě Tišnově	13
2 VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE TIŠNOV	15
2.1 Historie Domu dětí a mládeže Tišnov	15
2.2 Materiálně technické zabezpečení	16
2.2.1 Vybavení objektů Domu dětí a mládeže Tišnov	17
2.2.2 Hygienické normy a bezpečnostní působení	18
2.3 Stávající systém chodu Domu dětí a mládeže Tišnov	19
2.3.1 Právní a legislativní ukotvení Domu dětí a mládeže Tišnov	19
2.3.2 Finanční zdroje a hospodaření Domu dětí a mládeže Tišnov	20
2.3.3 Organizační struktura a personální zabezpečení Domu dětí a mládeže Tišnov	21
2.3.4 Prezentace činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov na veřejnosti	22
2.4 Přehled aktivit nabízených Domovem dětí a mládeže Tišnov	23
2.4.1 Pravidelná vzdělávací a výchovná činnost	24
2.4.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací, tematická a rekreační činnost ..	25
2.4.3 Táborová činnost a jiné pobytové akce	26

2. 5	SWOT analýza Domu dětí a mládeže Tišnov.....	26
3	PROJEKT ROZŠÍŘENÍ DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE DO REGIONU TIŠNOVSKO.....	29
3. 1	Důvody vytvoření regionálního programu.....	29
3. 2	Obec Železné	30
3. 2. 1	Současný stav volnočasových aktivit v obci Železné.....	30
3. 2. 2	Důvod rozšíření volnočasových aktivit v obci Železné.....	31
3. 3	Plánovaná podoba volnočasových aktivit v obci Železné	32
3. 3. 1	Kroužek sportovních her.....	32
3. 3. 2	Korálkování.....	33
3. 3. 3	Šikovné ručičky	34
3. 3. 4	Nepravidelné aktivity.....	35
3. 4	Možnosti dalšího rozšíření nabídky volnočasových aktivit.....	36
3. 5	Finanční a personální zajištění projektu	36
3. 6	Využití projektu pro další obce v regionu Tišnovsko.....	38
	ZÁVĚR	39
	BIBLIOGRAFIE.....	40
	SEZNAM TABULEK:	44
	SEZNAM PŘÍLOH:.....	45

ÚVOD

System institucí ovlivňujících volnočasové aktivity je v současné době již neoddělitelnou součástí sociální struktury České republiky. Snaha o dobrou funkčnost, stabilitu a kvalitu tohoto systému by měla být prioritním zájmem každého státu. Volnočasové aktivity by měly být nedílnou součástí každého člověka. Každý člen naší společnosti by měl mít možnost vstoupit do prostředí, kde se bude moci podílet na volnočasových aktivitách, setkat se zde s praktickými zkušenostmi a získat teoretické informace. Naučit se poznávat, vzájemně spojovat a vyvažovat jejich různé stránky. Nacházet v nich možnosti, které každého jedince podpoří ve vstupu do nových oblastí zájmových a veřejně prospěšných aktivit, uspokojí jeho různorodé potřeby a rozvine jeho zájmy.¹

Tímto všim by se pro každého z nás měl volný čas stát. Uskutečnění tohoto cíle však do značné míry závisí na dostupnosti institucí ovlivňujících volný čas. Tyto instituce se z velké části soustředí na prostředí velkých a středně velkých měst, kde mají dostatečně velkou klientskou základnu, která jim zajišťuje dostatek finančních prostředků. Obyvatelé malých obcí, které mají do 500 obyvatel, jsou pak z hlediska využití služeb institucí ovlivňujících volný čas značně diskriminováni. Tito jedinci jsou odkázáni na různě časově i finančně náročné způsoby dopravy. Obce s takto nízkými počty obyvatel často nemají dostatek vlastních finančních prostředků na zajištění této činnosti. Jednou z možností jak uskutečnit tyto aktivity, je vzájemná spolupráce mezi institucemi ovlivňujícími volný čas ve velkých a středně velkých městech a malými obcemi.

Dům dětí a mládeže Tišnov vidí v této spolupráci možnost svého rozšíření v regionu Tišnovsko. Proto se tato organizace rozhodla oslovit jednotlivé obce v tomto regionu a nabídnout jim pomoc při uskutečňování volnočasových aktivit. Autorka této práce vypracovat modelový projekt pro obec Železné, který bude výchozí prací pro další rozvoj regionálního programu připravovaného Domem dětí a mládeže Tišnov.

První část tohoto projektu poskytne základní informace o prostředí ve kterém Dům dětí a mládeže Tišnov v současné době působí, o městě Tišnově a regionu Tišnovsko. Následující část se soustředí na podrobné představení samotné organizace. Především

¹ HÁJEK, Bedřich ; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina . *Pedagogické ovlivňování volného času : Současné trendy*. vyd. první. Praha : Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

jejího vývoje, současných aktivit, vybavení, personálního zabezpečení a legislativy. Závěrečná část je věnována samotné problematice rozšíření aktivit Domu dětí a mládeže do regionu Tišnovsko. Součástí této problematiky je zpracovaný návrh volnočasových aktivit pro obec Železné.

1 ZÁKLADNÍ INFORMACE CHARAKTERIZUJÍCÍ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE TIŠNOV

Tato kapitola bude sloužit především jako teoretická část. Cílem je sdělit informace o městě Tišnově a regionu Tišnovsko, jejich historii, věkové struktuře obyvatelstva a spojení s Domem dětí a mládeže Tišnov. Poskytnout základní informace o samotném Domu dětí a mládeže Tišnov, informace zakotvené ve zřizovací listině, vymezit poslání organizace a charakteristiku. V souvislosti s těmito údaji je třeba zmínit se o organizacích s podobnou charakteristikou nebo podobným zaměřením, jako má Dům dětí a mládeže Tišnov. Vymezit jejich poslání, šířku poskytovaných služeb a klientely.

1.1 Region Tišnovsko

Region Tišnovsko je rozložen na severozápadním okraji Jihomoravského kraje a okresu Brno - venkov. Tento svazek shromažďuje 43 obcí. Celková rozloha regionu tvoří 270, 2 km², což je 21, 8 % z celkové rozlohy okresu Brno – venkov. Hustota zalidnění tohoto regionu je poměrně nízká, činí 92 obyvatel na 1 km², což je hluboko pod celorepublikovým průměrem. Tato nerovnováha je způsobena převážně převahou malých obcí v regionu. Záměrem dobrovolného svazku obcí Tišnovsko je vzájemná spolupráce při rozvíjení činností a prosazování společných zájmů. Mezi tyto činnosti patří například ochrana životního prostředí, koordinace akcí v zájmovém území nebo propagace svazku a jeho zájmového území. Mezi zájmy regionu pak patří podpora společenského života, obnova a vytváření tradic, podpora sportu a zájmových aktivit nebo podpora rozvoje turistiky.²

Dobrovolný svazek obcí Tišnovsko se v konečném důsledku snaží o všestranný rozvoj regionu, při kterém bere ohled na veškeré místní specifikace. „*Dobrovolný svazek obcí Tišnovsko byl v souladu s ustanoveními § 49 až § 53 zákona číslo 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, založen na setkání pověřených zástupců obcí dne 13. 12. 2004 k zmnožení sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem jednotlivou účastnickou obec*“³

² Srovnej: *Strategická rozvojová studie regionu Tišnovsko* [online]. 2007 [cit. 2010-02-19]. Dostupný z WWW: <www.tisnov.cz/.../3581_strategicka_rozvojova_studie_regionu_tisnovsko.pdf>.

³ Tamtéž.

1. 2 Město Tišnov

Město Tišnov se rozprostírá v kotlině mezi dvěma kopci, Klucaninou a Květnicí, u břehu řeky Svratky. Jeho poloha je asi 25 km severozápadně od jihomoravské metropole Brna. Především díky této poloze slouží Tišnov jako správní, obchodní, kulturní a regionální centrum tohoto severozápadního cípu kraje.⁴

První písemná zmínka o městě se objevuje v roce 1233. Tehdy ovšem ještě vystupoval Tišnov pod názvem Ťušnov. Tyto zmínky se ovšem objevují v souvislosti se založením kláštera Porta coeli, který se nachází v asi 2 km vzdáleném Předklášteří.⁵

Pravděpodobné osídlení krajiny, ve které se současný Tišnov rozpíná, je však mnohem starší. Dokazují to především kamenné nálezy, jejichž stáří se odhaduje na 40 000 let.⁶

Rozrůstat se město Tišnov začalo až se stavbou kláštera. Právě díky klášteru se mohlo město těšit přísunu velkého počtu darů od přemyslovské dynastie. Růst Tišnova zbrzdily až husitské války, ale v 16. století se již město opět těšilo vzestupu, především v oblasti obchodu a řemesel. Znatelnou ránu městu přinesla až doba třicetiletých válek. Tišnov v těchto dobách utrpěl velké škody.⁷

Jako město byl Tišnov uznáván až od roku 1788. Velkým posílením rozvoje města bylo vybudování železničního spojení s Brnem v roce 1885. V roce 1905 byla tato železnice prodloužena až do Žďáru nad Sázavou. Tím vzniklo strategické spojení mezi Brnem a Vysočinou.

V průběhu 19. a začátkem 20. století se Tišnov rozrostl o několik architektonicky zajímavých staveb. Za zmínku stojí hlavně sanatorium pod kopcem Klucanina a několik secesních vil v ulici Riegrova. V druhé polovině 20. století bylo ve městě postaveno několik velkých sídlišť, které dodaly Tišnovu nový vzhled.⁸

Město Tišnov se mimo bohaté minulosti a krásné architektury může pyšnit i krásnou okolní přírodou. Botanicky a mineralogicky atraktivní je především blízký kopec Květnice. Nachází se zde naleziště minerálů a několik druhů vzácných zvířat.⁹

⁴ Srovnej: *Tišnov a okolí* [online]. [2001] [cit. 2010-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/onas/onas.aspx>>.

⁵ Srovnej: *Tišnov* [online]. 1996-2010 [cit. 2010-02-22]. Dostupný z WWW: <http://www.tisnov.cz/index.php?page=mesto_tisnov>.

⁶ Srovnej: Tamtéž.

⁷ Srovnej: Tamtéž.

⁸ Srovnej: Tamtéž.

⁹ Srovnej: *Tišnov a okolí* [online]. [2001] [cit. 2010-02-22].

1.3 Zakotvení Domu dětí a mládeže Tišnov ve městě Tišnově a regionu Tišnovsko

Dům dětí a mládeže Tišnov si ve městě Tišnově i jeho okolí za deset let svého působení vytvořil velmi dobrou a neochvějnou pověst. Především díky svému profesionálnímu přístupu ze strany pracovníků této organizace, ale také díky své schopnosti pružně reagovat na požadavky a potřeby své klientely.¹⁰ Avšak i přesto došlo v posledních letech k úbytku počtu klientů a to především díky vzniku konkurenčních organizací. Tento úbytek klientů, je pro Dům dětí a mládeže Tišnov vysoce ohrožující. Odchod klientů by znamenal méně peněz ze státních zdrojů, a to by vedlo ke snižování počtu pedagogů. Díky tomu by Dům dětí a mládeže Tišnov nebyl schopen naplňovat stanovená poslání.

Dům dětí a mládeže Tišnov se nachází přímo ve středu města. Díky tomuto umístění je tato organizace pro svoji klientelu dobře dostupná, což může považovat za svoje velké pozitivum. V jeho těsné blízkosti se nachází Základní škola 28. října, střední odborné učiliště a gymnázium. I dopravní obslužnost Domu dětí a mládeže Tišnov je velmi dobrá. Přimo u vchodu do areálu se nachází autobusová zastávka a parkoviště pro osobní automobily. Bohužel je také v těsné blízkosti Domu dětí a mládeže Tišnov velké Městské kulturní středisko a svoji zájmovou činnost zde provozuje Tělovýchovná jednota Sokol. Tato činnost je však pouze sportovního charakteru.

V samotném areálu Domova dětí a mládeže Tišnov je k dispozici malý park a hřiště. Tyto lokality jsou hojně využívány především v letních měsících, a to jak klienty pravidelné zájmové činnosti, tak klienty činnosti příležitostné.

V regionu Tišnovsko je Dům dětí a mládeže Tišnov známou a vyhledávanou organizací. Především proto, že je toto město střediskem celého regionu. Dům dětí a mládeže Tišnov má i velmi početnou klientelu mimo město. Avšak tato klientela je především z obcí v blízkosti Tišnova. Dům dětí a mládeže Tišnov se však podle svých možností snaží poskytnout svým klientům kroužky přímo v některých vzdálenějších obcích. Jedná se však pouze o jednotvárné činnosti, o které si obce samy zažádaly.

¹⁰ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *SWOT analýza*. Tišnov. 16. 7. 2007.

1. 4 Věková struktura obyvatel ve městě Tišnově a regionu Tišnovsko

V 90. letech byla struktura obyvatel v regionu Tišnovsko velmi příznivá, jelikož počet dětí do 15 let převýšil počet osob nad 60 let. V současné době je podíl těchto dvou skupin poměrně vyrovnaný. V roce 2007 tvořil podíl dětí ve věku do 15 let 15, 1% z celkové populace.¹¹

Město Tišnov je z hlediska celého regionu mírně podprůměrné. V roce 2007 byl poměr dětí do 15 let 14, 6% z celkové populace. Tyto údaje mohou být ovšem zavádějící, a to především vzhledem k masové výstavbě v posledních letech.¹²

1. 5 Dům dětí a mládeže Tišnov

Dům dětí a mládeže v Tišnově byl zřízen jako příspěvková organizace ke dni 1. 9. 1999 a byl zařazen do sítě školských zařízení. Sídlem organizace je Riegrova ulice 312, Tišnov 666 01. Zřizovatelem domu dětí a mládeže je město Tišnov, jež sídlí na Náměstí Míru 111, Tišnov 666 01. Činnost organizace je řízena statutárním orgánem, kterým je ředitel.¹³

Ředitel je vždy jmenován zřizovatelem v souladu s ustanovením §166 odstavce 2 zákona číslo 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Ředitel Domu dětí a mládeže Tišnov řídí tuto organizaci, přijímá a odvolává její zaměstnance, stanovuje vnitřní řád organizace, jedná v její prospěch a zodpovídá za dobré hospodaření této organizace. Ředitel je povinen vždy jednou za čtvrtletí předložit zřizovateli zprávu o hospodaření příspěvkové organizace. Za nepřítomnosti ředitele za organizaci zodpovídá jeho zástupce.¹⁴

1. 5. 1 Vymezení majetku Domu dětí a mládeže Tišnov

Dům dětí a mládeže Tišnov vykonává svoji činnost v nemovitostech, které patří jejímu zřizovateli. Organizace má tyto nemovitosti poskytnuty od zřizovatele na základě nájemní smlouvy, která upravuje práva a povinnosti organizace a zřizovatele. Zřizovatel převedl bezplatným převodem Domu dětí a mládeže Tišnov také movitý majetek vlastněný zřizovatelem a majetek získaný organizací za dobu jejího trvání.¹⁵

¹¹ Srovnej: *SWOT analýza*, zpracovala Mgr. Jana Helánová 16. 7. 2007. Tišnov.

¹² Srovnej: *Strategická rozvojová studie regionu Tišnovsko* [online]. 2007 [cit. 2010-02-19].

¹³ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 15. 6. 1999

¹⁴ Srovnej: Tamtéž.

¹⁵ Srovnej: Tamtéž.

Dům dětí a mládeže Tišnov je povinen pronajatý majetek držet a hospodárně využívat pro plnění svých účelů, pečovat o jeho zachování, udržovat jej, provádět opravy, revize a běžnou údržbu, chránit jej před zničením, zneužitím nebo poškozením. Dále je povinen vykonávat působnost v oblasti požární ochrany, životního prostředí, v oblasti silničního a vodního hospodářství, hygieny a v dalších oblastech.¹⁶

Dům dětí a mládeže Tišnov není oprávněn svěřený majetek jakkoliv směňovat, prodat darovat, zatěžovat zástavním právem a věcnými břemeny nebo vkládat svěřený majetek do rukou právnickým osobám. Oproti tomu Dům dětí a mládeže Tišnov je oprávněn uzavírat podnájemní smlouvy se třetí osobou pro zajištění své činnosti (případně doplňkové činnosti) na delší dobu, nežli je sedm dnů, pouze se souhlasem zřizovatele.¹⁷

1. 5. 2 Vymezení doplňkové činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov

Pro využití veškerých hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců bylo Domu dětí a mládeže Tišnov zřizovatelem povoleno využívat doplňkovou činnost. Tato doplňková činnost je ovšem pevně vymezená tak, aby navazovala na hlavní účel Domu dětí a mládeže Tišnov.

Zřizovatel povoluje Domu dětí a mládeže Tišnov:

- výrobu a prodej výrobků a výpěstků
- obchodní a odbornou činnost
- poskytování práce a služeb
- pronájem kapacit sloužících k plnění úkolů hlavní činnosti v době, ve které pro tento účel nejsou dočasně plně využity.

Avšak i pro tyto činnosti si zřizovatel klade dvě podmínky. Hlavní podmínkou je, že realizace jakékoli doplňkové činnosti nijak nenaruší hlavní činnost a poslání organizace. Druhou je oddělené sledování této činnosti a finančního hospodaření, a to podle § 28 zákona číslo 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.¹⁸

¹⁶ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 15. 6. 1999.

¹⁷ Srovnej: Tamtéž.

¹⁸ Srovnej: Tamtéž.

1.6 Teoretické vymezení aktivit poskytovaných Domem dětí a mládeže Tišnov

„Příspěvková organizace vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání. Příspěvková organizace jako dům dětí a mládeže poskytuje zájmové vzdělávání, její činnost se řídí zákonem číslo 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a jiném vzdělávání (školský zákon), zejména pak ustanovením § 118 a prováděcími předpisy ke školskému zákonu.“¹⁹

Dům dětí a mládeže Tišnov byl zřízen pro zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity pro všechny věkové skupiny a sociální skupiny obyvatelstva města Tišnova. Z čehož vyplývá, že hlavním cílem Domu dětí a mládeže Tišnov je všestranný rozvoj osobnosti jedince a prevence vůči sociálně nežádoucím jevům ve společnosti.²⁰

Využitím služeb Domu dětí a mládeže Tišnov by se měl jedinec naučit aktivně využívat volný čas, samostatně si jej plánovat a organizovat, realizovat svoje zájmy a záliby, pružně řešit nebezpečné životní situace a schopně řešit problémy běžného života. Dále pak k odolnosti vůči stresu a zatížení, vytvoření návyků pro zdravý životní styl, odpovědnosti k životnímu prostředí, rozvoji schopnosti komunikace a kooperace a posílení sebedůvěry a zodpovědnosti za své činy.²¹

1.7 Ostatní organizace nabízející volnočasové aktivity ve městě Tišnově

Mezi organizace, které se podílí na ovlivňování volného času dětí a mládeže ve městě Tišnově, patří především tělovýchovná jednota Sokol. Tato organizace má dlouhodobou tradici. Ve městě Tišnov se datum jejího založení pojí s rokem 1892 a je spojená s budovou kulturního střediska. Hlavním motem organizace je šíření Tyršových ideálů. Díky těmto faktům je tato organizace u obyvatel Tišnova velmi oblíbená. Tělovýchovná jednota Sokol má výhodu velké členské základny a široké působnosti. Avšak jejich aktivity jsou zaměřeny na fyzickou stránku rozvoje jedince.²²

¹⁹ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 15. 6. 1999

²⁰ Srovnej: *Koncepce oblasti vzdělávání města Tišnova* [online]. 2007 [cit. 2010-02-19]. Dostupný z WWW: <www.tisnov.cz/upload/dokumenty/koncepce_skolstvi_tisnov_2007.pdf>.

²¹ Srovnej: Tamtéž.

²² Srovnej: *Sokolská župa Pernštejnská* [online]. 5. 4. 2004 [cit. 2010-03-01]. TJ Sokol Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.sokol-tisnov.wz.cz/index.htm>>.

Další organizací, která působí v Tišnově, je Junák – svaz skautů a skautek. Jejich činnost však ve městě není tak známá. Tato organizace se zaměřuje především na pořádání táborů s rozličnou tematikou a zaměřením.

Občanské sdružení Odyssea je klub pro hráče deskových her. Tato organizace je v Tišnově velmi oblíbená. Jejím hlavním záměrem je sdružovat jedince jakéhokoli věku se stejnými zájmy. Občanské sdružení Odyssea také často pořádá různé soutěže.²³

Mateřské centrum Studánka je určeno pro rodiče s dětmi do 3 let věku. Činnost této organizace byla dlouhou dobu spjatá s činností Domu dětí a mládeže Tišnov. Mateřské centrum Studánka bylo ještě před pár lety součástí Domu dětí a mládeže Tišnov. Avšak zájem o organizaci po několika letech přesáhla kapacitní možnosti. Především díky tomuto faktu se Mateřské centrum Studánka stalo samostatnou organizací. Tato organizace pomáhá rodičům s dětmi trávit společný čas aktivně, pořádá poradny a přednášky a dává k dispozici dětské hřiště.²⁴

Další organizací, která se zaměřuje na zájmové vzdělávání pro děti a mládež je Základní umělecká škola, která má v Tišnově velkou tradici, kterou se snaží rozvíjet už od roku 1949. Zajišťuje pro svoje členy hudební, dramatickou, literární a výtvarnou přípravu. Svoje výsledky také aktivně prezentuje na různých soutěžích a veřejných vystoupeních, čímž se podílí na kulturním životě města Tišnova.²⁵

Novou organizací, která byla v Tišnově zřízena v roce 2009, je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub Čas. Jeho aktivity jsou nejvíce podobné činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov. Činnost organizace je řízena Oblastní charitou Tišnov. Posláním nízkoprahového centra Čas je poskytnout podporu a pomoc dětem a mládeži města Tišnova a jeho spádových oblastí, omezit rizikové chování a jeho dopady, pomoci při sociálním začlenění, smysluplné a kreativní vyplnění volného času dětí a mládeže. Nízkoprahové centrum Čas se nachází ve středu města, tím je jeho dopravní dostupnost velmi dobrá.²⁶

²³ Srovnej: *Klub deskových her* [online]. 2005, 19. 2. 2009 [cit. 2010-03-01]. Odyssea. Dostupné z WWW: <<http://odyssea.tisnov.cz/>>.

²⁴ Srovnej: *Mateřské centrum Studánka* [online]. 2006, 9. 1. 2010 [cit. 2010-03-01]. MC - Studánka. Dostupné z WWW: <<http://www.studanka.webzdarma.cz/index.php?menu=onas>>.

²⁵ Srovnej: *Základní umělecká škola Tišnov* [online]. 2008 - 2009 [cit. 2010-03-01]. Z historie školy. Dostupné z WWW: <<http://www.zustisnov.cz/z-historie-skoly.html>>.

²⁶ Srovnej: *Oblastní charita Tišnov* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - Klub čas. Dostupné z WWW: <<http://www.tisnov.caritas.cz/nizkoprah.html>>.

2 VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE TIŠNOV

Tato kapitola slouží především pro bližší seznámení s Domem dětí a mládeže v Tišnově. Má přiblížit nejdůležitější informace o provozu organizace, jejím působení a činnostech, historii, prostorech nebo legislativním vymezení. Tato fakta pak slouží k lepšímu pochopení organizace jako celku a jako základ pro projekt zpracovaný ve třetí části této práce.

2.1 Historie Domu dětí a mládeže Tišnov

Dům dětí a mládeže Tišnov zahájil svou činnost 1. 9. 1999. Za účelem provozu Domu dětí a mládeže Tišnov nechalo město Tišnov zrekonstruovat prostory bývalého školního bytu v Riegrově ulici. Z těchto prostor byly pro účely Domu dětí a mládeže Tišnov vytvořeny dvě klubovny, kancelář a malá tělocvična, ve které bylo díky sponzorům možné v roce 2000 vybudovat horolezeckou stěnu. Dům dětí a mládeže Tišnov také hojně využívá přilehlý park a víceúčelové hřiště.²⁷

„Již během prvních let se ukázalo, že o nabízené volnočasové aktivity je mezi dětmi a rodiči značný zájem a je nutné hledat další prostory.“²⁸ K tomuto účelu byly využity prostory v budově těsně sousedící s budovou Domova dětí a mládeže Tišnov. Tato budova byla původně využívána jako základna Hasičského sboru města Tišnova a později byla její část poskytnuta Tišnovské televizi a obchodu s potravinami. Z tohoto důvodu bylo třeba budovu zrekonstruovat. Avšak první rok oprav byl narušen požárem, který se rozšířil z prostor využívaných Tišnovskou televizí. Domu dětí a mládeže Tišnov se podařilo vzniklé škody rychle opravit.

Koncem roku 2001 se díky mimořádné dotaci od zřizovatele a daru 13 použitých počítačů od bankovních úřadů výrazně zlepšila vybavenost počítačové učebny, která mohla být rozšířena a modernizována. V témže roce byl díky dotaci od Komise pro mládež zakoupen keramický kruh, který je i v současné době hojně využíván v keramické dílně.²⁹

²⁷ Srovnej: *Dům dětí a mládeže v Tišnově* [online]. 2006 [cit. 2009-11-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/onas/onas.aspx>>.

²⁸ HELÁNOVÁ, J. *Domeček slaví 10. narozeniny*. Tišnovské noviny. 7.10.2009, roč. XXIX, č. 17.

²⁹ Srovnej: *Dům dětí a mládeže v Tišnově* [online]. 2006 [cit. 2009-11-02].

V roce 2003 došlo k dalšímu rozšíření prostor. Dům dětí a mládeže Tišnov dostal k dispozici prostory bývalého obchodu s potravinami a vybudoval zde Sluneční sál. Sál slouží převážně pro účely sportu a pohybových aktivit. Dále bylo přestěhováno vybavení počítačové učebny z nevyhovujících prostor do stávající učebny v nové budově. V budově školního bytu byla zřízena přírodovědecká a chovatelská klubovna.³⁰

V souvislosti s těmito změnami došlo k rozšíření pedagogického sboru. Z původního počtu tří zaměstnanců (dva pedagogičtí pracovníci a jeden provozní zaměstnanec) se rozrostl na sedm (čtyři pedagogičtí pracovníci a tři provozní zaměstnanci).

V roce 2004 získal Dům dětí a mládeže Tišnov od zřizovatele osobní automobil. Došlo také k osamostatnění programu Klubíčko, ze kterého vzniklo Mateřské centrum Studánka pro matky s dětmi do tří let věku. V roce 2007 se stávající počet čtyř pedagogických pracovníků eliminoval na tři. Následný vývoj souvisel převážně se snahou o vytvoření sítě dislokovaných pracovišť v obcích v blízkém okolí Tišnova. V současné době rozvíjí Domov dětí a mládeže Tišnov ve větší či menší míře aktivity v obcích Štěpánovice, Dolní Loučky, Doubravník, Olší, Katov, Chudčice a Veverská Bítýška.³¹

2. 2 Materiálně technické zabezpečení

Domov dětí a mládeže Tišnov má k dispozici omezené prostory ve dvou těsně sousedících budovách. V první z budov, která se nachází na adrese Riegrova 332, byl provoz organizace 1. 9. 1999 zahájen. Pro činnost organizace byly zrekonstruovány prostory školního bytu. Náklady na rekonstrukci v hodnotě 800 000 Kč hradilo město Tišnov. Díky této prvotní investici se Domu dětí a mládeže Tišnov podařilo tyto prostory udržet ve velmi dobrém stavu.³²

Vzhledem k velkému zájmu občanů města Tišnova o činnost Domu dětí a mládeže Tišnov došlo v roce 2000 k zahájení rekonstrukčních prací na protilehlé budově bývalé hasičky Riegrova 312. Náklady na tuto rekonstrukci dosáhly hodnoty 750 000 a byly opět hrazeny městem Tišnovem. Tato budova byla zkolaudována v roce 2001

³⁰ Srovnej: *Dům dětí a mládeže v Tišnově* [online]. 2006 [cit. 2009-11-02].

³¹ Srovnej: Tamtéž.

³² Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Rekapitulace vzniku Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 2007.

a v jejich prostorech okamžitě zahájila činnost řada dalších kroužků Domu dětí a mládeže Tišnov. K dispozici jsou Domovu dětí a mládeže Tišnov také prostory přilehlé zahrady, které hojně využívá především pro pořádání příležitostné činnosti. V areálu mezi oběma budovami se také nachází garážní prostory, které ke svým účelům využívá školník. V případě potřeby si Dům dětí a mládeže Tišnov další prostory pronajímá.³³

2. 2. 1 Vybavení objektů Domu dětí a mládeže Tišnov

V budově na Riegrově ulici číslo 332 jsou k dispozici dvě učebny, jedna malá tělocvična, kancelář, sociální zařízení a šatna. První z učeben slouží především pro účely chovatelského kroužku Baobab. Pro jeho účely jsou v učebně přizpůsobeny úložné prostory. Dále je tato místnost využívána pro výuku cizích jazyků. V druhé z učeben se nachází deset počítačů s připojením na internet a je využívána pro výuku kroužků zaměřených na práci s nimi. Učebna je k těmto účelům přizpůsobena. V prostorách tělocvičny je k dispozici horolezecká stěna. Je tedy využívána především horolezeckým kroužkem, některými kroužky se sportovním zaměřením a kroužky s dramatickým zaměřením. Pro účely těchto kroužků je tělocvična dostatečně vybavena. Kancelář je využívána Dagmar Lazarovou, vedoucí výtvarného oddělení, a Veronikou Juříkovou, vedoucí dramatického, hudebního a tanečního oddělení. Kancelář je vybavena s ohledem na potřeby obou pedagogů. Budova je celkově ve velmi dobrém stavu a její technické a materiální vybavení je přizpůsobeno požadavkům, které jsou na tuto budovu kladené.³⁴

V prostorách bývalé hasičky na Riegrově ulici číslo 312 je k dispozici jedna velká a jedna malá klubovna, keramická dílna, kuchyň, sluneční sál, dvě kanceláře, technická místnost a sociální zařízení. Velká klubovna je využívána především pro účely výtvarných a rukodělných kroužků. Vybavení místnosti však není v dobrém stavu. Stoly a skříně v klubovně jsou staré a jejich užívání je tedy omezené. Materiálně je však tato klubovna vybavena velmi dobře. Malá klubovna je využívána především pro rukodělné kroužky. V keramické dílně je k dispozici starší keramická pec a hrnčířský kruh. Pro účely oblíbených keramických kroužků je k dispozici veškeré potřebné vybavení. Sluneční sál byl pro účely Domu dětí a mládeže Tišnov

³³ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Rekapitulace vzniku Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 2007.

³⁴ Srovnej: ŠEVČÍKOVÁ, R. a KRŠKA, J. *Inspekční zpráva České školní inspekce*. Brno. 11. 2. 2003.

zrekonstruován z prostor bývalého obchodu dodatečně v roce 2003. Sluneční sál slouží především pro účely tanečních kroužků.

Malá kuchyň se nachází v mezipatře budovy. Vzhledem k tomuto faktu jsou její prostorové možnosti omezeny. Dům dětí a mládeže kvůli tomuto faktu musí omezovat počty účastníků kuchařských kroužků. Technické vybavení kuchyňky je dostatečné a je v dobrém stavu. Kanceláře, které se nacházejí v prvním patře budovy, slouží pro účely ředitele a ekonoma Domu dětí a mládeže Tišnov. Obě kanceláře jsou po všech stránkách k těmto účelům přizpůsobeny. Technická místnost v prvním patře budovy slouží jako sklad materiálů a je zde také k dispozici kopírka. Celkově je budova bývalé hasičky materiálně dobře vybavena, avšak technicky je ve špatném stavu. Budova nutně potřebuje opravit střechu, kterou do budovy zatéká a vyměnit stará okna, která netěsní. Především tyto dvě závady zbytečně zvedají náklady na provoz Domova dětí a mládeže Tišnov.³⁵

2. 2. 2 Hygienické normy a bezpečnostní působení

Pro Dům dětí a mládeže Tišnov je bezpečnost jejich klientů prioritní záležitostí. Za dobu svého desetiletého působení v oblasti zájmového vzdělávání se snažil vyhledávat, zjišťovat a zaznamenávat možná rizika plynoucí z jeho činností. Tato rizika Dům dětí a mládeže Tišnov posléze vyhodnocuje a snaží se jejich vzniku maximálně předejít. Současně s tím organizace dodržuje veškerá ustanovení Bezpečnosti práce a ochrany zdraví.³⁶

Prostory, které Dům dětí a mládeže Tišnov využívá pro svoji činnost, pravidelně kontroluje okresní hygienik pro Brno – venkov. Budova bývalé základní školy byla okresním hygienikem poprvé prohlédnuta 17. 8. 1999. Na základě této prohlídky bylo Domu dětí a mládeže Tišnov, v souladu s § 13 b odstavce 1 písmena f vyhlášky číslo 564/1990 Sbírky, o státní správě a samosprávě ve školství, schváleno využívat tyto prostory pro účely Domu dětí a mládeže Tišnov. Současně s tímto souhlasem byl vystaven i závazný posudek, který sloužil pro účely stavebního úřadu jako podklad kolaudačního řízení.³⁷

³⁵ Srovnej: ŠEVČÍKOVÁ, R. a KRŠKA, J. *Inspekční zpráva České školní inspekce*. Brno. 11. 2. 2003.

³⁶ Srovnej: *Dům dětí a mládeže Tišnov* [online]. 24. 9. 2007 [cit. 2010-03-07]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/onas/onas.aspx>>.

³⁷ Srovnej: MAREČEK, J. *Závazný posudek okresního hygienika*. Brno. 28. 8 1999.

K budově bývalé hasičky, která byla pro účely Domu dětí a mládeže Tišnov zajištěna dodatečně, okresní hygienik vydal taktéž souhlasné stanovisko, avšak nařídil této organizaci splnit několik podmínek. Tyto podmínky se týkaly především vybavení keramické dílny, sociálního zařízení, šaten a úpravy podlah. Dům dětí a mládeže Tišnov společně se svým zřizovatelem městem Tišnovem, se zavázal tyto podmínky splnit. Dne 23. 4. 2001 okresní hygienik vydal souhlasné stanovisko k provedeným opravám a po osobním šetření neshledal žádné jiné nedostatky, které by bránily v kolaudaci budovy.³⁸

Všechny hygienické normy se řídí zákonem číslo 258/2000 Sbírky, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, změna číslo 274/2003 Sbírky. Současně s tímto zákonem dodržuje vyhlášku číslo 410/2005 Sbírky, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.³⁹

Požární ochrana v Domově dětí a mládeže Tišnov je zajištěna podle vyhlášky číslo 21/1996 Sbírky. Dodržování tohoto zákona je pravidelně kontrolováno a výsledky kontrol jsou zaznamenány a archivovány.

2. 3 Stávající systém chodu Domu dětí a mládeže Tišnov

Chod Domu dětí a mládeže Tišnov je za dobu svého desetiletého působení velmi dobře zajištěn. Stálí pedagogičtí pracovníci, včetně ředitelky, a provozní pracovníci jsou dlouhodobými zaměstnanci organizace. Díky tomuto faktu jsou si všichni pracovníci vědomi svých povinností a práv a velmi dobře se orientují v samotném provozu. Dokáží samostatně a velmi flexibilně reagovat na vzniklé problémy a rychle vyhledávat potřebná řešení.

Pracovníci Domu dětí a mládeže Tišnov pravidelně prochází školeními, které jim umožňují se co nejlépe orientovat v zákonech a vyhláškách potřebných pro správný chod zařízení. Všechny záznamy o provedených školeních se archivují pro případnou kontrolu.

2. 3. 1 Právní a legislativní ukotvení Domu dětí a mládeže Tišnov

Dům dětí a mládeže Tišnov důsledně dodržuje veškeré zákony, vyhlášky, metodické pokyny a vládní nařízení, které souvisejí s chodem zařízení. Organizace se kromě

³⁸ Srovnej: VELEŠÍKOVÁ, ANTONIAKOVÁ. *Dům dětí a mládeže Tišnov – stanovisko okresního hygienika ve věci změny užívání stavby*. Brno. 23. 4. 2001.

³⁹ Srovnej: HÁJEK, Bedřich ; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina . *Pedagogické ovlivňování volného času : Současné trendy*. vyd. první. Praha : Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

ustanovení uvedených ve své zřizovací listině řídí zákonem číslo 561/2004 Sbírky, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Zákon číslo 563/2004 Sbírky, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon číslo 258/2000 Sbírky, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, změna číslo 274/2003Sbírky. Zákon číslo 101/2000 Sbírky, o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a zákona číslo 177/2001 Sbírky. Vyhlášku číslo 74/2005 Sbírky, o zájmovém vzdělávání. Metodické pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních č. j. MŠMT ČR 29 159/2001-26, Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. MŠMT ČR 20 006/2007-51, Úmluva o právech dítěte a dalšími vyhláškami, metodickými pokyny a ustanoveními.⁴⁰

2.3.2 Finanční zdroje a hospodaření Domu dětí a mládeže Tišnov

Dům dětí a mládeže je školským zařízením, jehož zřizovatelem je město Tišnov. Financování této organizace je tedy rozděleno do níže uvedených tří zdrojů:

1. Město Tišnov, zřizovatel Domu dětí a mládeže Tišnov
2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
3. Vlastní zdroje Domu dětí a mládeže Tišnov

Město Tišnov každoročně Domu dětí a mládeže Tišnov ze svého rozpočtu poskytuje finanční prostředky, které jsou nutné pro provoz organizace. Výše těchto nákladů je závislá na několika faktorech, například počtu účastníků v kroužcích, počtu externích pracovníků, cenách energií, počtu uskutečněných oprav, cenách materiálů, pronájmech, nákladech na zájmovou činnost, provozních nákladech a mnohém dalším. Dům dětí a mládeže Tišnov se samozřejmě snaží, aby tyto náklady byly maximálně využity a nakládá s nimi s maximální rozvahou. Vzhledem k výše zmíněným faktorům se tato částka každý jednotlivý kalendářní rok mění. Výše této částky se však pohybuje okolo 900 000 korun.⁴¹

⁴⁰ Srovnej: HÁJEK, Bedřich ; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina . *Pedagogické ovlivňování volného času : Současné trendy*.

⁴¹ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Rozpočet na provoz Domu dětí a mládeže 2003 – 2007*. Tišnov. V letech 2003 – 2007.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pro Dům dětí a mládeže Tišnov zajišťuje platy stálých zaměstnanců. Tyto finance jsou organizací čerpány v souladu s zákony číslo 218/2000 Sbírky a číslo 250/2000 Sbírky. Díky tomuto faktu má Dům dětí a mládeže Tišnov zajištěn stálý a stabilní přísun finančních prostředků na platy zaměstnanců. Tento fakt je pro organizaci výhodou, a to především z hlediska stability těchto příjmů. Na druhou stranu je výše těchto příjmů striktně vymezena zákonem.⁴²

Posledním zásadním zdrojem financí jsou pro Dům dětí a mládeže Tišnov výnosy z vlastní činnosti. Tyto finanční prostředky organizace získává především z doplňkových činností a služeb (například pronájem prostor, prodej výrobků nebo materiálu), ze školného, z táborů nebo akcí. Výnosy z těchto činností a služeb jsou pro Dům dětí a mládeže zásadní a pokrývají velkou část celého rozpočtu.⁴³

2.3.3 Organizační struktura a personální zabezpečení Domu dětí a mládeže Tišnov

Chod Domu dětí a mládeže Tišnov zajišťuje ředitelka organizace, tři provozní pracovníci a dva pedagogičtí pracovníci. Každý z pedagogických pracovníků organizace včetně ředitelky splňuje požadavky pedagogické způsobilosti pro přímou pedagogickou činnost podle zákona o pedagogických pracovnících číslo 563/2004 Sbírky. Kromě stálých pedagogických pracovníků Domov dětí a mládeže Tišnov zaměstnává externí pracovníky. Počet externích pracovníků je každý školní rok odlišný a závisí především na množství otevřených kroužků. Kompetence jak externích, tak stálých pedagogických pracovníků se řídí podle činností Domu dětí a mládeže Tišnov, vnitřním řádem organizace a pokyny vedoucích pracovníků. Do činností Domu dětí a mládeže Tišnov je zapojen i tým dobrovolníků z řad studentů, rodičů a veřejnosti. Služby těchto pracovníků jsou využívány především pro realizaci nepravidelných činností organizace.⁴⁴

Ředitelka Domu dětí a mládeže Tišnov, kromě činností spojených se statutem pedagogického pracovníka, zajišťuje chod organizace, je oprávněna jednat ve všech věcech jejím jménem, přijímat a odvolávat pracovníky, jednat se zřizovatelem, vydávat organizační a vnitřní řád organizace. Všechna základní práva a povinnosti

⁴² Srovnej: RŮŽIČKOVÁ, Růžena . *Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně*. 9. aktualizované vydání. Olomouc : Anag, 2007. 238 s. ISBN 978-7263-404-0.

⁴³ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Rozpočet na provoz Domu dětí a mládeže 2003 – 2007*. Tišnov. V letech 2003 – 2007.

⁴⁴ Srovnej: *O nás* [online]. 2007 [cit. 2010-03-29]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/onas/onas.aspx>>.

vyplývající z funkce ředitele upravuje zřizovací listina Domu dětí a mládeže Tišnov. Úkolem provozních pracovníků Domu dětí a mládeže Tišnov je zajišťovat bezproblémový chod organizace po technické, hygienické a finanční stránce. Pedagogičtí pracovníci uskutečňují zájmovou činnost, organizují táborovou činnost, pořádají nepravidelné akce, vytvářejí školní vzdělávací plán, řídí jednotlivá oddělení, vytváří výukové programy, uskutečňují vzdělávací kurzy pro dospělé, poskytují pomoc a vedení externím pedagogickým pracovníkům.⁴⁵

Pro vykonávání pedagogické činnosti v Domu dětí a mládeže Tišnov je nezbytně nutné, aby si všichni pedagogičtí pracovníci rozšiřovali znalosti v oblasti nových trendů působících na pedagogiku volného času, bezpečnosti a právních norem. Domov dětí a mládeže Tišnov se tedy snaží svým pracovníkům umožnit účast na kurzech a proškoleních. Díky těmto opatřením se organizace snaží poskytnout svým klientům maximálně profesionální služby.

2.3.4 Prezentace činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov na veřejnosti

Dům dětí a mládeže je svým působením a aktivitami ve městě Tišnově již velmi dobře známý, i přesto si však uvědomuje, že propagace jeho činností mu zajišťuje stálý přísun nových členů. Od začátku svého působení se organizace z velké části spoléhá na tištěnou formu prezentace svých činností na veřejnosti. Každý rok Domov dětí a mládeže Tišnov vydává letáčky, na kterých jsou základní informace o otevíraných kroužcích, jejich zaměření, cenovém rozpětí a době konání. Tyto letáčky jsou pak k dostání na strategicky vytipovaných místech, jako například základní školy a mateřské školy v Tišnově i okolí, ordinace dětských lékařů, areál Domu dětí a mládeže Tišnov, městské knihovny nebo informační centrum města Tišnova. Přetisk těchto letáků se také pravidelně objevuje v Tišnovských novinách. Tyto informační letáky však upozorňují pouze na akce, které Domov dětí a mládeže Tišnov vykonává pravidelně. Informuje tedy jen o části služeb, které jsou pravidelné. Za účelem prezentace nepravidelných, táborových, přednáškových nebo výukových akcí, organizace vypracovává plakáty. Plakáty posléze rozmisťuje, kromě již výše zmíněných míst, na vývěskách základních a mateřských škol nebo na informačních vývěskách obcí celého regionu. Dům dětí a mládeže Tišnov také veškeré tyto akce prezentuje v Tišnovských novinách, prostřednictvím pravidelných článků, které jsou věnovány dění v této organizaci.⁴⁶

⁴⁵ Srovnej: *O nás* [online]. 2007 [cit. 2010-03-29]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

⁴⁶ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Dům dětí a mládeže, příspěvková organizace, okres Brno – venkov*. Tišnov. 2006.

Dalším médiem, ve kterém se Domov dětí a mládeže Tišnov prezentuje, je Tišnovská televize. Pravidelně jsou zde uveřejňovány záběry z akcí konaných touto organizací. Diváci jsou také zváni na nepravidelně pořádané akce. Nevýhodou Tišnovské televize je její omezená působnost. Její vysílání je možné zachytit pouze na území města Tišnova.

Nejvíce informací o aktivitách, charakteristice nebo například chodu Domu dětí a mládeže Tišnov se široká veřejnost dozví na jeho internetových stránkách. Tyto stránky obsahují veškeré informace o pravidelných a nepravidelných aktivitách, táborech, workshopech nebo kurzech pro děti, mládež a dospělé. Touto formou se zájemci mohou dozvědět i základní informace o organizaci, její struktuře, historii nebo pravidlech, kterými se řídí. Internetové stránky Domu dětí a mládeže Tišnov jsou velice přehledné a jejich design je velmi hravý a zábavný.⁴⁷

Organizace prezentuje své aktivity i pomocí veřejných vystoupení nebo prodejních akcí. Pravidelně se účastní Tišnovských trhů, které pořádá město. Zde má možnost vystavovat a prodávat výrobky svých svěřenců nebo předvádět schopnosti, které se děti naučily v kroužcích. Domov dětí a mládeže pořádá k těmto účelům i vlastní akce s různým zaměřením. Svoji činnost také předvádí na soutěžních akcích a dnech otevřených dveří. Domov dětí a mládeže Tišnov umožňuje dětem i dospělým si jednotlivé kroužky prohlédnout, vyzkoušet a získat informace přímo od vedoucích jednotlivých aktivit. Organizace se o svých aktivitách snaží obyvatele Tišnova a jeho okolí informovat v maximální míře všemi možnými prostředky. Svoji činnost pak prezentuje několikrát do roka na různých nepravidelných akcích. Zájmem organizace je být veřejnosti co nejvíce otevřená.⁴⁸

2. 4 Přehled aktivit nabízených Domovem dětí a mládeže Tišnov

Domov dětí a mládeže Tišnov své aktivity uskutečňuje v průběhu celého kalendářního roku v několika základních tematických celcích zájmového vzdělávání. Ve všech těchto celcích si organizace stanovuje a vytváří výchovné vzdělávací cíle, obsahy činností, klíčové kompetence a očekávané výstupy. Díky této přípravě může každý z pedagogů lépe sledovat vývoj a průběh jednotlivých aktivit a uskutečňovat důslednou sebereflexi. Jedním z prvních celků je oblast estetická, výtvarná

⁴⁷ Srovnej: *O nás* [online]. 2007 [cit. 2010-03-29]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

⁴⁸ Srovnej: Tamtéž.

a rukodělná, dále pak oblast taneční, hudební a dramatická, oblast pohybově sportovní, oblast jazyková a informační technologie, oblast logická a technická a v neposlední řadě i oblast přírodovědná a enviromentální. Všechny tyto tematické celky Domov dětí a mládeže Tišnov uskutečňuje pomocí několika forem vzdělávání:

1. Pravidelná vzdělávací a zájmová činnost
2. Příležitostná výchovná, vzdělávací, tematická a rekreační činnost
3. Táborová činnost a jiná pobytová činnost⁴⁹

2. 4. 1 Pravidelná vzdělávací a výchovná činnost

Domov dětí a mládeže Tišnov svoji pravidelnou vzdělávací a výchovnou činnost vykonává pomocí cyklů, které jsou víceleté a volně na sebe navazují. Tyto cykly probíhají v období školního roku. Zahájení těchto činností je zpravidla v polovině září a jejich ukončení v polovině měsíce června. Pravidelná činnost je vytvářena pro účely jak dětí a mládeže, tak dospělých jedinců. Vyučovací hodina u pravidelných zájmových činností je v organizaci stanovena na 60 minut. V letošním školním roce 2009/2010 Domov dětí a mládeže Tišnov otevírá 41 kroužků ve městě Tišnově a 18 kroužků v okolí Tišnova.⁵⁰

Pravidelné aktivity poskytované Domem dětí a mládeže Tišnov ve školním roce 2009/2010:

1. *Taneční kroužky a hudební kroužky:* Street Flava (DVK, JvK, HvK), Street Flava - Break dance, Tančíme pro radost, Kytaránky, Klasický a výrazový tanec, Dun Dun.
2. *Kroužky se zaměřením:* Mlsná vařečka, Herní klub, Kostičky, Baobab, Helen Doron angličtina pro děti, Angličtina pro nejmenší, Drakula, Dračí doupě, Bublifuk, Jóga pro děti.
3. *Sportovní kroužky:* Horolezecký kroužek, Sportovní hry, Ping pong, Základy potápění a šnorchlování.
4. *Výtvarné a rukodělné kroužky:* Korálkování, Paličkování, Výtvarka, Háčkování a pletení, Tričkárna, Modeláři, Keramika.

⁴⁹ Srovnej: *O nás* [online]. 2007 [cit. 2010-03-29]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

⁵⁰ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 2009.

5. *Počítačové kroužky*: Programování (začátečníci, mírně pokročilí), Hardware.
6. *Kroužky pro dospělé*: Alikvótní zpěv a bubny, Háčkování a pletení, Keramika, Břišní tance formou terapie, Kondiční cvičení, UPE (úvod do práce s energií), Zdravá záda.
7. *Externí kroužky*: Olší, Doubravník, Dolní Loučky, Katov, MŠ Sluníčko, Štěpánovice.⁵¹

2. 4. 2 Příležitostná výchovná, vzdělávací, tematická a rekreační činnost

Příležitostná činnost je pro Domov dětí a mládeže Tišnov druhým stěžejným bodem, na který se zaměřuje. Tuto nepravidelnou činnost uskutečňuje především pomocí soutěží, kurzů, workshopů, koncertů a dalších akcí. Aktivity tohoto typu každoročně navštíví přes 2 000 návštěvníků. Domov dětí a mládeže Tišnov se snaží pořádat jak akce, které nejsou jakkoli vymezené, tak akce, které jsou vyhrazeny věkově (pro děti, mládež, dospělé) i tematicky (hip – hopové akce, halloween, čarodějnice). Tyto akce se nezaměřují pouze na období školní výuky, ale na celý kalendářní rok.⁵²

Příležitostná činnost:

1. *Kurzy pro rok 2009/2010*: PC kurzy pro dospělé, Smaltované šperky, Tiffany kurz skleněné vitráže, Andělská dílnička pro děti a dospělé, Adventní věnce a netradiční vánoční výzdoba, Vánoční ozdoby z korálků, Africké tance, Přirozená hudba – hraní na koncovku.⁵³
2. *Ostatní akce v roce 2010*: Dětská týmová a výtvarná soutěž na téma Afrika, Vlastní cestou – koncert přirozené hudby, Disko – Piškotka pro náctileté, Expedice Mongolsko – Rusko, Jarní bubnování na Domečku, Honza Vlasák – Albánie a Kosovo, Herní dny na školách, Post – Valentýnská diskotéka pro

⁵¹ Srovnej: *Kroužky* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Dům dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <http://www.ddm-tisnov.cz/krouzky/tanec_krouzky.aspx>.

⁵² Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *Zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 2009.

⁵³ Srovnej: *Kurzy DDM* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Dům dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/kurzy/kurzy.aspx>>.

náctileté, Běžela ovečka – hrátky s vlnou a vše o ovečkách, Cestopisná beseda s promítáním a výstavou Milana Štourače, Honza Vlasák – Srí Lanka.⁵⁴

2. 4. 3 Táborová činnost a jiné pobytové akce

Táborové a pobytové akce jsou v Domově dětí a mládeže Tišnov nejen o letních hlavních prázdninách, ale i o vedlejších prázdninách v průběhu celého kalendářního roku. Tábory mají širokou věkovou působnost. Pořádány jsou akce jak pro děti a mládež, tak pro dospělé a matky s dětmi. Táborové akce pořádané Domovem dětí a mládeže Tišnov mají většinou speciálně zaměřený program: například tábory s koňmi, taneční tábory, tábory s výukou angličtiny a podobně. Velkou nevýhodou je, že organizace nemá vlastní táborovou základnu. Tento fakt je pro organizaci velkou překážkou. Táborovou základnu si tedy pravidelně pronajímá, a to organizaci finančně zatěžuje.

Táborové a pobytové akce pro rok 2010:

Baška voda, Mach a Šebestová na Podmitrově, Taneční tábor, Letní stanový tábor Vranice, Tábor u koní, Tábor na PC, Istrie – Mys Kamenjak – Premantura.⁵⁵

2. 5 SWOT analýza Domu dětí a mládeže Tišnov

Pro přehledné zhodnocení současného stavu Domu dětí a mládeže Tišnov je vhodné využít analýzu SWOT.

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none">Poslání – volný čas je důležitý pro zvyšování životní úrovně této i další generace.Legislativa – volná vyhláška, dává prostor pro operativnost.Interní pracovníci – pracovníci jsou zkušení a velmi zanícení.	<ol style="list-style-type: none">Není znám budoucí vývoj Domu dětí a mládeže Tišnov – opatření jsou nahodilá, problémy se řeší, až nastanou.Přehnaná legislativa – stále více výkaznictví, neustále nové vyhlášky a nařízení.

54 Srovnej: *Akce DDM* [online]. 2010 [cit. 2010-03-30]. Dům dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/akce/akceddm.aspx>>.

55 Srovnej: *Prázdninové pobyty* [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Dům dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/pobyty/pobyty.aspx>>.

<p>4. Externí pracovníci – velké zanícení, odlišný přístup k vedení kroužků.</p> <p>5. Dobrá poloha ve středu města</p> <p>6. Postavení ve městě – organizace je mezi občany známá, má dobré jméno.</p> <p>7. Rozsah klientů - organizace není zaměřena věkově ani sociálně.</p> <p>8. Tábory – tábory jsou zaměřeny, profesionální provedení.</p> <p>9. Akce – velká návštěvnost, jsou využívány celými rodinami.</p> <p>10. Kreativita, originalita – neobvyklá a kreativní řešení.</p> <p>11. Levná práce – organizace je schopna realizovat dobré projekty s minimálními náklady.</p> <p>12. Provozní rozpočet – za dobu své působnosti je organizace schopna odhadnout náklady potřebné na provoz.</p>	<p>3. Omezené prostory – neumožňují další rozvoj Domu dětí a mládeže Tišnov.</p> <p>4. Personální podmínky – nedostatečný počet pedagogických pracovníků.</p> <p>5. Nedostatečná profesní způsobilost dobrovolných pracovníků</p> <p>6. Opakující se nabídka – obdobná nabídka kroužků a akcí.</p> <p>7. Problematika táborové základny – organizace nevlastní táborovou základnu.</p> <p>8. Počty dětí v kroužcích – kvůli nízkému počtu dětí jsou kroužky ekonomicky náročné.</p>
<p>Příležitosti</p>	<p>Hrozby</p>
<p>1. Spontánní činnost – organizace zatím nemá prostory.</p> <p>2. Regionální program – rozšířit působnost do okolí města Tišnova.</p> <p>3. Výukové programy – náročné na odbornost.</p> <p>4. Vzdělávací kurzy pro dospělé –</p>	<p>1. Snížení počtu dětí a kroužků – tendence k nečinnosti, děti z okolí Tišnova nechtějí kvůli kroužkům dojíždět.</p> <p>2. Snížení počtu pedagogických pracovníků – souvisí se snižováním počtu dětí a mladistvých v kroužcích.</p>

<p>malý zájem, finančně náročné.</p> <p>5. Programy pro rodiny – možnost rozšíření klientely, finančně výhodné.</p> <p>6. Státní priority – využití projektů uskutečňovaných státem.</p> <p>7. Práce s mládeží – nedostatek prostoru, vznik konkurence.</p> <p>8. Akce na klíč – vhodné pro doplňkovou činnost, finančně výhodné.</p> <p>9. Vzdělávání a růst – využití vzdělávacích center pro pedagogické pracovníky.</p>	<p>3. Celostátní koncepce školství – školská zařízení na okraji zájmu, snižování financí.</p> <p>4. Konkurence – růst konkurence zaměřující se na stejnou klientelu.</p> <p>5. Snížení financí – větší nárok na ekonomickou soběstačnost.</p> <p>6. Obecní volby – různé priority volebních stran.</p> <p>7. Odchod interních pracovníků – lepší ekonomické podmínky.</p> <p>8. Špatná návaznost dopravy a kroužků – snížení zájmu dojíždějících dětí o kroužky.⁵⁶</p>
--	---

Tabulka č.1: SWOT analýza Domu dětí a mládeže Tišnov.

⁵⁶ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *SWOT analýza*. Tišnov. 16. 7. 2007.

3 PROJEKT ROZŠÍŘENÍ DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE DO REGIONU TIŠNOVSKO

Dům dětí a mládeže Tišnov si vzhledem ke svým možnostem velmi dobře uvědomuje, že další jeho vývoj v současných prostorách by byl velmi složitý. Především proto vidí jako jednu z možností poskytnout své služby obcím v okolí města Tišnova. Dům dětí a mládeže se proto rozhodl intenzivně pracovat na regionálním programu. Záměrem organizace, je spolupracovat s jednotlivými obcemi v regionu a pomoci jim organizovat volný čas jejich občanů. Ke každé obci je třeba přistupovat individuálně a přihlídnout k jejím potřebám a možnostem. Vzhledem k vysokému počtu obcí v regionu, je tento projekt záležitostí rozvrženou do dlouhodobého časového horizontu.

Pro účely této práce ale není možné zpracovat koncepci pro všechny obce z regionu Tišnovsko. Je však možné vytvořit koncepci pro jednu vybranou obec, která bude následně sloužit jako výchozí model pro spolupráci s dalšími obcemi v regionu Tišnovsko. Pro účely tohoto projektu byla po dohodě s Domem dětí a mládeže Tišnov vybrána obec Železné.

3.1 Důvody vytvoření regionálního programu

Vytvoření regionálního programu jasně vyplývá z několika problémů domu dětí a mládeže uvedených ve SWOT analýze. Jedním ze zásadních problémů je úbytek klientů, kteří musí do jednotlivých kroužků dojíždět z okolí města Tišnova. Tento problém může souviset s tendencí klientů k nečinnosti. Klienti nejsou ochotni na jednotlivé kroužky čekat nebo kvůli nim dojíždět, rodiče nechtějí, nemohou nebo nemají čas své děti na tyto aktivity vozit. Tyto děti mají omezené možnosti naplnění volného času, čímž vzniká prostor pro vznik sociálně patologického chování. Zde následně vzniká tlak na obce v okolí města Tišnova, aby se pokusily volný čas těchto dětí vyplnit. Obce často nemají pracovníky, kteří by byly schopni se v problematice pedagogiky volného času dobře orientovat a nemají peníze na jejich zaškolení nebo výplaty. Zde vidí domov dětí a mládeže možnost spolupráce s obcemi v regionu Tišnovsko. Tímto způsobem by v jednotlivých obcích mohl vzniknout funkční systém ovlivňování volného času dětí a mládeže.⁵⁷

⁵⁷ Srovnej: HELÁNOVÁ, J. *SWOT analýza*. Tišnov. 16. 7. 2007.

Další důvodem vytvoření regionálního programu, je zaměření na státní priority. Rozšíření domu dětí a mládeže do regionu Tišnovsko úzce souvisí se snahou státu o rozvoj venkova. Většina obcí v regionu Tišnovsko, je venkovského charakteru a uskutečňování volnočasových aktivit pravidelného i nepravidelného charakteru by pro ně bylo finančně i organizačně náročné. Obec může tedy s domem dětí a mládeže vytvořit projekt, který bude dotován některým z programů vytvořených ministerstvy.

Dům dětí a mládeže Tišnov, po uskutečnění regionálního programu, bude moci zaměřit svoje aktivity na uspokojování potřeb specifických pro děti a mládež z regionu Tišnovsko. Bude moci rychleji a pružněji reagovat na aktuální potřeby obyvatel v okolí Tišnova a tím poskytnou rychlejší a důslednější prevenci sociálně patologických jevů typických pro tento region.

3. 2 Obec Železné

Obec Železné se nachází asi tři kilometry severovýchodně od města Tišnov. Název obce je odvozen od těžby železné rudy. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1235, kdy obec patřila pod správu kláštera Porta Coeli. Obec se až do roku 1786 rozvíjela pod správou kláštera především v zemědělském duchu. V roce 1858 byla v obci postavena kaple a roku 1921 byl v založen sbor dobrovolných hasičů, který měl 44 členů. Tato organizace v různých podobách působí v obci dodnes a je mezi občany velmi oblíbená.⁵⁸

V současné době má obec asi 380 obyvatel a tento počet se díky nové výstavbě nadále rozrůstá. Železné je také členskou obcí účelového svazku Mikroregion Porta. Svazek těchto obcí spolupracuj při pořádání společných, kulturních a sportovních akcí nebo při řešení zaměstnanosti.⁵⁹

3. 2. 1 Současný stav volnočasových aktivit v obci Železné

V současné době v obci Železné aktivně působí sbor dobrovolných hasičů. Činnost této organizace má v obci dlouholetou tradici a je pro obec velmi důležitá. Tato organizace své aktivity nezaměřuje pouze na děti a mládež, ale i na dospělé. Schůzky

⁵⁸ Srovnej: *Historie obce* [online]. 2008 [cit. 2010-04-06]. Obec Železné. Dostupné z WWW: <<http://www.zelezne.cz/>>.

⁵⁹ Srovnej: *Základní informace* [online]. 2007 [cit. 2010-04-06]. Mikroregion porta. Dostupné z WWW: <<http://www.regionporta.cz/>>.

dobrovolných hasičů jsou většinou nepravidelné. Čas a intenzita těchto schůzek je závislá na konání hasičských závodů, kterých se sbor pravidelně účastní. V soutěžích se jak týmy mladších a starších žáků, tak dospělých pravidelně umisťují na velmi dobrých pozicích.⁶⁰

Kromě Sboru dobrovolných hasičů zastupitelstvo obce Železné každoročně v areálu hřiště pořádá akce zaměřené na širokou veřejnost. Pravidelně uskutečňuje například pálení čarodějnic, dětský den, akce k ukončení prázdnin nebo koncerty s různým zaměřením. Na volných prostranstvích v okolí obce uskutečňuje pravidelně Sdružení přátel historie Brno, rekonstrukci přestřelky z Americké občanské války. Tato akce je doprovázena koncerty a ukázkami v areálu hřiště. Obec Železné ve spolupráci s obcemi sdruženými v účelovém svazku Mikroregionu Porta pořádá akce jednorázového charakteru. Jedná se především o koncerty, výstavy, hody nebo divadelní představení. Na propagaci těchto akcí se pak podílí všechny obce Mikroregionu Porta.⁶¹

3. 2. 2 Důvod rozšíření volnočasových aktivit v obci Železné

Zastupitelstvo obce Železné si je vědomo současné tendence vysídlování venkova a migrace mladých lidí do měst. Tato situace je zapříčiněna především problematickým pracovním uplatněním v malých obcích a neuspokojivým sociálním životem. Vedení obce Železné se s těmito negativními vlivy snaží vypořádat všemi dostupnými prostředky. Klíčovým rozhodnutím bylo vytvoření a prodej stavebních parcel v obci. Tím byl vytvořen základ pro další rozvoj obce. Dalším klíčovým parametrem je dobrá dopravní obslužnost vztahující se především k městu Tišnov.⁶²

Současný rozvoj obce se zaměřuje na zlepšení kvality sociálního života občanů. Zastupitelstvu obce Železné se pro tyto účely podařilo získat dotace z programu rozvoje venkova, které jsou v současné době využívány na výstavbu víceúčelového centra a multifunkčního hřiště. Dokončení výstavby je naplánováno na červen roku 2010. Do koncepce využití víceúčelového centra jsou, kromě prostor sloužících

⁶⁰ Srovnej: *Hasiči Železné* [online]. 2008 [cit. 2010-04-07]. Hasičský sbor Železné. Dostupné z WWW: <<http://www.hasicizezne.unas.cz/>>.

⁶¹ Srovnej: *Obec Železné* [online]. 2008 [cit. 2010-04-07]. Kultura a sport. Dostupné z WWW: <<http://www.zelezne.cz/index.php?typ=Wx8&showid=365>>.

⁶² *Ministerstvo zemědělství České republiky* [online]. 2006 [cit. 2010-04-07]. Národní strategický plán rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/eagri/file/26839/Narodni_strategicky_plan_rozvoje_venkova.pdf>.

pro potřeby údržby obce, obecní samosprávu a knihovnu, zapracovány i prostory pro klubovní a spolkovou činnost. Obec má také k dispozici kulturní dům, ve kterém je možné využívat vybavenou tělocvičnu. Po dokončení víceúčelového centra a multifunkčního hřiště bude vytvořeno pracovní místo pro jednoho pracovníka. Tento pracovník bude zodpovídat za aktivity volnočasového charakteru, které obec uskutečňuje. Současně s těmito povinnostmi bude spolupracovat s Domem dětí a mládeže Tišnov, který obci Železné poskytne externí pracovníky.

3.3 Plánovaná podoba volnočasových aktivit v obci Železné

Vedení obce Železné se bude zaměřovat na vytvoření pravidelných a nepravidelných aktivit pro děti a mládež. Tyto skupiny obyvatel budou pro obec prioritní. Pravidelné aktivity budou organizovány v průběhu celého školního roku. Současně s nově vytvořenými nepravidelnými aktivitami, bude obec i nadále pokračovat v již zavedených a osvědčených projektech, které jsou součástí kulturně sportovního programu obce a mikroregionu Porta.

Kroužky, vybrané pro obec Železné, musí být schopny svým zaměřením zaujmout co nejširší škálu klientů. Zde bude kladen velký důraz na schopnosti pedagogů, kteří povedou jednotlivé kroužky. Pedagog musí efektivně zpracovat aktivity, které zaujmou jednotlivé klienty a vytvoří u nich zájem o aktivní využívání volného času. Za tímto účelem byly vybrány kroužky šikovné ručičky, sportovní hry a korálkování. Náplň těchto kroužků může pedagog kreativně přizpůsobit věku a struktuře klientely. Věkové rozhraní kroužků je voleno tak, aby zahrnovalo co nejširší veřejnost.

3.3.1 Kroužek sportovních her

Kroužek sportovních her nabídne klientům možnost rozvíjet jejich obratnost, vytrvalost, fyzickou, ale i psychickou kondici. Poskytne jim možnost poznat nové postupy zaměřené na zdravý životní styl a psychické odreagování. Součástí kroužku bude také získávání teoretických a praktických znalostí, a to známých i méně známých sportovních her. U těchto sportovních her, bude kladen velký důraz na dodržování stanovených pravidel, rozvíjení citu pro fair – play a schopnost uznání autorit. Veškeré aktivity využité v tomto kroužku budou voleny tak, aby maximálně vyhovovaly požadavkům a potřebám klientů.⁶³

⁶³ Srovnej: *Dům dětí a mládeže Tišnov* [online]. 24. 9. 2007 [cit. 2010-03-07]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

Kroužek sportovních her bude pro svoji pravidelnou činnost využívat především nově postavené víceúčelové hřiště. Toto hřiště však není kryté. Díky tomuto faktu není možné jej využívat celoročně. Kroužku bude tedy k dispozici i tělocvična umístěná v kulturním domě. Prostory hřiště i tělocvičny, včetně veškerého vybavení, zastupitelstvo obce poskytne zdarma. Činnost kroužku bude probíhat pravidelně jedenkrát týdně po dobu jedné a půl hodiny. Věkově bude kroužek určen pro děti od 7 do 16 let. Počet dětí v kroužku se bude pohybovat mezi 15 - 20. Cena kroužku je 50 korun českých měsíčně na jednoho klienta. Finance vybrané pomocí těchto příspěvků budou použity na plat externistů a koupi sportovních potřeb. Aktivity užívané v jednotlivých hodinách budou voleny s ohledem na fyzické a psychické schopnosti klientů, znalost prováděné aktivity, věk klientů, prostředí a roční období, ve kterém se budou uskutečňovat.

Klient by si měl ze sportovního kroužku odnášet především zdokonalenou fyzickou a psychickou odolnost, dovednost odreagovat se pohybem, teoretické i praktické znalosti pravidel různých druhů sportovních her a schopnost tyto znalosti uplatnit. Současně klient posílí týmovou spolupráci, komunikaci, sociální vazby v obci a regionu. Takto získané dovednosti mohou klienti uplatnit při soutěžích a sportovních dnech pořádaných Domem dětí a mládeže Tišnov, obcí Železné, regionem Tišnovsko, mikroregionem Porta nebo dalšími organizacemi.⁶⁴

3. 3. 2 Korálkování

Kroužek korálkování bude klást velký důraz na estetické a manuální schopnosti klienta. Kroužek rozvíjí tvořivost, fantazii a estetické cítění. Klienti při jednotlivých činnostech musí projevit maximální manuální zručnost, soustředěnost, trpělivost a schopnost koordinace pohybů obou rukou.

Provoz kroužku bude uskutečňován v klubovně umístěné v prostorách nově zrekonstruovaného multifunkčního centra. Tyto prostory poskytne zastupitelstvo obce kroužku zdarma. Aktivita budou probíhat vždy jednou týdně po dobu dvou hodin. Využít ho budou moci klienti ve věku od 11 do 18 let. Maximální počet klientů tohoto kroužku bude 20. Cena kroužku je 60 korun českých na jeden měsíc pro jednoho

⁶⁴ Srovnej: *Dům dětí a mládeže Tišnov* [online]. 24. 9. 2007 [cit. 2010-03-07]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

klienta. Finanční prostředky takto získané budou určeny na plat vedoucího kroužku a užitý materiál. Náplň jednotlivých hodin bude volena tak, aby vyhovovala schopnostem a dovednostem jedince a bude schopna reagovat na specifické události spojené s dobou konání.

Klient si při vykonávání jednotlivých aktivit osvojí různé techniky práce s korálky a bude těmito technikami schopen vytvořit předměty různých druhů. Po dokončení tohoto kroužku bude každý jedinec schopen samostatně navrhovat a vytvářet vlastní projekty za použití technik osvojených při návštěvách kurzů. Klienti se naučí soustředěnosti, disciplíně a zdravému sebeovládání.⁶⁵

3. 3. 3 Šikovné ručičky

Tento kroužek bude zaměřen na různé druhy rukodělných a výtvarných aktivit. Klienti se při vykonávání jednotlivých úkolů naučí praktickým i teoretickým znalostem a osvojí si nové techniky a způsoby práce. Takto získané dovednosti mohou později použít při vyplnění volného času, který si klient povede sám. Pedagog u každého jednotlivce bude posilovat samostatnou, ale i skupinovou práci sebedůvěru a schopnost relaxace a uvolnění.⁶⁶

Kroužek šikovné ručičky se uskuteční v prostorách multifunkčního centra a jeho činnost bude rozdělena pro dvě věkové skupiny. První věková skupina se zaměří na děti ve věku od 6 do 12 let. Druhá skupina na děti od 13 do 18 let. Počet v první skupině nebude přesahovat 10 a ve druhé skupině 15 dětí. Každá ze skupin, bude připravené aktivity vykonávat samostatně vždy jednou týdně, po dobu dvou hodin. Cena tohoto kroužku bude u první skupiny 50 korun českých a u druhé skupiny 70 korun českých. Obě tyto částky jsou stanoveny pro jednoho klienta na dobu jednoho měsíce. Získané finanční prostředky budou využity na plat vedoucího a koupi využitého materiálu. Prostory, ve kterých se kroužek uskuteční, poskytne zastupitelstvo obce zdarma.

Zaměření jednotlivých aktivit bude voleno tak, aby vyhovovalo schopnostem jednotlivců a pružně reagovalo na momentální roční období. Po ukončení těchto kroužků bude klient schopen pomocí osvojených technik vytvářet vlastní myšlenky

⁶⁵ Srovnej: *Dům dětí a mládeže Tišnov* [online]. 24. 9. 2007 [cit. 2010-03-07]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

⁶⁶ Srovnej: Tamtéž.

a nápady, otevřeně komunikovat, respektovat pravidla, organizovat a udržovat vlastní pracovní prostor a bezpečně využívat nástroje a vybavení potřebné pro jednotlivé techniky.⁶⁷

3. 3. 4 Nepravidelné aktivity

Obec Železné již dříve byla schopna, ve větší či menší míře, samostatně vytvářet nepravidelné volnočasové aktivity a to především díky dobrým organizačním schopnostem na straně zastupitelů obce a dobrovolné pomoci občanů na straně druhé. Možnost využití této dobrovolnické pracovní síly je pro obec Železné velkou výhodou především při pořádání akcí, které jsou rodinného či regionálního charakteru.

S návazností na již probíhající pravidelné kroužky, by obec chtěla vytvořit i jednorázové tematicky zaměřené dílničky. Tyto akce budou pořádány především o sobotách a nedělích a budou zaměřeny jak na děti a mládež, tak na dospělé. Cenu jednotlivých dílniček stanoví pořadatel s ohledem na počet účastníků, hodnotu použitého materiálu a platu vedoucího dílničky. Tato částka se bude vždy pohybovat v rozmezí od 20 do 100 Korun českých. Při těchto aktivitách je vhodné využít spolupráce například s mikroregionem Porta. Jednotlivé akce budou probíhat v klubovně multifunkčního centra a informace související s organizací těchto akcí budou vždy uveřejněny na webových stránkách obce.

Z hlediska spolupráce mezi obcemi regionu Tišnovsko a mikroregionu Porta chce obec Železné pravidelně pořádat i soutěže, veřejná vystoupení, karnevaly a dny pro rodiny s dětmi. Náklady na tyto akce budou hrazeny z rozpočtu obce, příspěvků od účastníků nebo vstupného. Ceny akcí budou odvozeny od jejich typu a zaměření. Tyto aktivity budou pořádány v průběhu celého kalendářního roku a jejich tematické zaměření bude vycházet z významných událostí, které ovlivňují život v obci a regionu, celosvětových událostí, svátků nebo prázdnin.

Zastupitelstvo obce Železné si uvědomuje velký rozsah možných využití nepravidelných volnočasových aktivit a je připravena se na tyto možnosti v dalších letech zaměřit. Pokud po zavedení plánovaných akcí bude přetrvávat zájem o jejich další rozvoj, obec je ochotna přistoupit k dalšímu rozšiřování. Obec si uvědomuje, že aktivity, zaměřené na širokou veřejnost

⁶⁷ Srovnej: *Dům dětí a mládeže Tišnov* [online]. 24. 9. 2007 [cit. 2010-03-07]. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Tišnov.

rozvíjí u dětí, mládeže a dospělých občanů pozitivní vztah k obci a regionu. Železné si tohoto vztahu velmi váží a pomocí zavedení těchto nepravidelných aktivit se pokusí o jeho další prohloubení.

3.4 Možnosti dalšího rozšíření nabídky volnočasových aktivit

Rozvoj dalších činností by obec Železné chtěla zaměřit na matky s dětmi, dospělé obyvatel obce a seniory. Pro efektivní využití prostor nabízených pro zájmově vzdělávací činnost se naskytá možnost vzniku dopoledních kroužků, které budou zaměřovat svoji činnost na matky s dětmi do tří let věku. Kroužek pro matky s dětmi by měly probíhat několikrát týdně a jeho aktivity budou řízené vyškoleným pedagogickým pracovníkem s dlouholetou praxí.

Další možným využitím jsou kroužky zaměřené na dospělé, které je možné uskutečnit ve večerních hodinách. Velký zájem je především o kroužky zaměřené na sportovní a rukodělné aktivity. Vhodné je i rozšíření nepravidelných aktivit, které by mohly přesahovat působnost obce. Možné je využít i jednodenní nebo vícedenní workshopy, úzce zaměřené na vybrané techniky nebo přednášky odborníků na vybraná témata. Při pořádání nepravidelných akcí a workshopů by pro obec bylo výhodné využít spolupráce s mikroregionem Porta a regionem Tišnovsko.

Především na vesnicích je problematika využití volného času seniorů velmi důležitá. Obec Železné by mohla umožnit vznik klubu pro seniory. Tento klub by mohl pro seniory z obce vytvářet pravidelný program upravený speciálně podle možností jednotlivců nebo nepravidelné akce s různým zaměřením.

3.5 Finanční a personální zajištění projektu

Finanční zajištění volnočasových aktivit v obci Železné bude čerpáno z několika základních zdrojů:

1. Obec Železné
2. Příspěvky od klientů, sponzorské dary
3. Dům dětí a mládeže Tišnov

Obec Železné bude náklady na vytvoření volnočasových aktivit hradit v největší míře. Zajistí veškeré materiální a technické vybavení potřebné k provozu jednotlivých

kroužků, uhradí náklady na energie, pojištění a plat odpovědného pracovníka. Celkové náklady na energie a pojištění pro účely volnočasových aktivit jsou odhadnuty na 10 000 korun českých na jeden kalendářní rok. Tato částka bude hrazena z rozpočtu obce. Materiální a technické vybavení klubovny a víceúčelového hřiště je financováno z dotací poskytnutých Ministerstvem zemědělství. Pro účely volnočasových aktivit bude s této dotace využito přibližně 100 000 korun českých. Náklady spojené se spotřebním materiálem, potřebným pro provoz kroužků, jsou odhadnuty na 20 000 korun českých. Prostory, které budou využívány pro pořádání volnočasových aktivit, zastupitelstvo obce poskytne zdarma.

Příspěvky od klientů budou použity na krytí nákladů, materiál využitý při poskytování jednotlivých aktivit a platy externistů. Tyto příspěvky budou vybírány vždy na období pěti měsíců (září – leden, únor – červen). Z období těchto pěti měsíců bude odečtena čtrnácti denní období v první polovině září a druhé polovině června a vánoční, jarní a velikonoční prázdniny. Vždy tedy na období čtyř měsíců. Plat externistů činí 720 korun českých měsíčně za uskutečnění jednoho volnočasového kroužku. Sponzorské dary jak peněžitého, tak materiálního charakteru budou využity pro potřeby jednotlivých kroužků a nepravidelných aktivit.

Dům dětí a mládeže poskytne obci Železné vyškolené a profesionální externisty, kteří budou zajišťovat metodické vedení pravidelných kroužků, ale i příležitostnou pomoc při nepravidelných akcích. Tito pracovníci budou i nadále zaměstnanci Domu dětí a mládeže Tišnov a budou nadále v této organizaci provozovat další činnost.

Pro účely rozšíření volnočasových aktivit, chce vedení obce Železné přijmout jednoho stálého zaměstnance. Tento zaměstnanec bude zajišťovat veškeré legislativní, finanční i organizační záležitosti, spojené s nepravidelnými i pravidelnými aktivitami. Dále tento zaměstnanec zajistí chod obecní knihovny, výkon pedagogické činnosti v některém z kroužků a veškeré povinnosti spojené s pořádáním nepravidelných akcí. Na náklady pro tohoto pracovníka, který bude zaměstnán na částečný úvazek, se zastupitelstvo obce Železné rozhodlo ročně z rozpočtu uvolnit 80 000 korun českých. Vedení dalších pravidelných kroužků a pomoc při nepravidelných aktivitách budou zajišťovat již výše zmínění externí pracovníci Domu dětí a mládeže Tišnov, kteří budou od obce za tuto činnost dostávat příslušnou finanční úhradu. Z hlediska obce je vhodné využít i možnost dobrovolné pomoci ze strany občanů Železného.⁶⁸

⁶⁸ Srovnej: ZASTUPITELSTVO OBCE ŽELEZNÉ. *Rozpočet obce na rok 2010*. Železné. 10. 3. 2010.

Přibližný roční rozpočet volnočasových aktivit v obci Železné	
Příjmy:	
pravidelná činnost	17 500 Kč
nepravidelná činnost	15 500 Kč
Celkem:	33 000 Kč
Výdaje:	
materiální a technické vybavení	100 000
spotřební materiál	20 000
plat stálého zaměstnance	80 000
platy externistů	11 500
energie, pojištění	10 000
Celkem:	221 500
Rozdíl	118 500

Tabulka č. 2: Přibližný roční rozpočet volnočasových aktivit v obci Železné.

Rozdíl vznikl nevyrovnaností mezi příjmy a výdaji zastupitelstvo obce uvolní ze svého rozpočtu.

3. 6 Využití projektu pro další obce v regionu Tišnovsko

Region Tišnovsko je díky svému umístění ve východní části Českomoravské vrchoviny specifický. Ve struktuře jeho osídlení dominuje fakt, že většina z jeho obcí je populačně velmi slabá. V roce 2005 celkem 32 obcí, z počtu 43 obcí⁶⁹, mělo méně než 500 obyvatel. Pro každou z těchto obcí je vytvoření kvalitní a profesionální struktury volnočasových aktivit velmi obtížné. Ve většině obcí není dostatek profesionálně vyškolených vedoucích, kteří by tyto aktivity mohly uskutečňovat. Současně s tím obce nemají na školení těchto pracovníků finanční prostředky.⁷⁰

Obec Železné je prvním z řady obcí, které díky pomoci Domu dětí a mládeže Tišnov mohou vytvořit projekt ovlivňující volný čas dětí, mládeže a dospělých. Postupy a zkušenosti, vytvořené při spolupráci s touto obcí, může Dům dětí a mládeže Tišnov využít při vytváření dalších programů volnočasových aktivit. Je samozřejmostí, že akce a kroužky musí být u jednotlivých obcí vytvářeny s přihlédnutím na jejich individuální potřeby, populační strukturu, prostorové a finanční možnosti.

⁶⁹ Poznámka: Seznam obcí regionu Tišnovsko s počty obyvatel je uveden v příloze.

⁷⁰ Srovnej: *Strategická rozvojová studie regionu Tišnovsko* [online]. 2007 [cit. 2010-02-19].

ZÁVĚR

Program rozšíření Domu dětí a mládeže do regionu Tišnovsko je pro tuto organizaci dlouhodobým záměrem, jehož postupné dokončování bude probíhat po dobu několika let. Vypracovat samostatné projekty pro jednotlivé obce by z hlediska rozsahu této práce bylo nemožné. Především proto se autorka rozhodla vybrat jednu z obcí v regionu a navrhnout volnočasové aktivity zaměřené na její specifické potřeby. Zastupitelé obce Železné o spolupráci na tomto projektu projeví velký zájem. Díky jejich velkému zájmu o rozvoj obce, bylo možné ze státního rozpočtu získat finanční prostředky, pro stavbu víceúčelového centra a multifunkčního hřiště. Tímto krokem bylo v obci vytvořeno kvalitní zázemí pro rozvoj volnočasových aktivit.

Prvořadým zájmem bylo vytvořit v obci strukturu pravidelných kroužků, které zajistí kvalitní a smysluplné trávení volného času dětí a mládeže. Pro tento účel byl vybrán kroužek šikovné ručičky, sportovní hry a korálkování. Kroužky s tímto zaměřením by pro klienty v obci mohly být zajímavými. Typy jednotlivých kroužků jsou voleny tak, aby obsáhly co nejširší spektrum klientů. Kromě pravidelných aktivit je zájmem vedení obce rozšířit strukturu nepravidelných akcí a tím podpořit sociální soužití občanů.

Cílem tohoto projektu je vytvořit pro občany regionu snadno dostupné, kvalitní a plnohodnotné volnočasové aktivity. Tím bude možné lépe a rychleji předejít sociálně patologickým jevům v jednotlivých obcích i celém regionu. Z hlediska pedagogického ovlivňování volného času se malé obce stanou méně závislé na velkých městech. V konečném důsledku by tento projekt měl přispět k obnově zájmu rodin s dětmi o život v malých obcích. Současným trendem společnosti v regionu je spíše vysídlování těchto vesnic. Umožnění snazšího přístupu k výchovně vzdělávacím aktivitám je jedním z mnoha dalších kroků, které by mohly přispět k obratu tohoto trendu.

BIBLIOGRAFIE

Literatura:

FILKA, J. *Metodika tvorby diplomové práce*. Brno: Knihař, 2002. ISBN 80-86292-0.

HÁJEK, Bedřich ; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina . *Pedagogické ovlivňování volného času : Současné trendy*. vyd. první. Praha : Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

HELÁNOVÁ, J. *Domeček slaví 10. narozeniny*. Tišnovské noviny. 7.10.2009, roč. XXIX, č. 17.

HELÁNOVÁ, J. *Dům dětí a mládeže, příspěvková organizace, okres Brno – venkov*. Tišnov. 2006.

HELÁNOVÁ, J. *Rekapitulace vzniku Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 2007.

HELÁNOVÁ, J. *Rozpočet na provoz Domu dětí a mládeže 2003 – 2007*. Tišnov. V letech 2003 – 2007.

HELÁNOVÁ, J. *SWOT analýza*. Tišnov. 16. 7. 2007.

HELÁNOVÁ, J. *Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Tišnov*. Tišnov. 15. 6. 1999.

HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927.

MAREČEK, J. *Závazný posudek okresního hygienika* . Brno. 28. 8 1999.

PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. 3 aktual. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-717-711-6.

PAVLÍČEK, R. a kol. *Rozpočet obce na rok 2010*. Železné. 10. 3. 2010.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena . *Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně*. 9. aktualizované vydání. Olomouc : Anag, 2007. 238 s. ISBN 978-7263-404-0.

ŠEVČÍKOVÁ, R. a KRŠKA, J. *Inspekční zpráva České školní inspekce*. Brno. 11. 2. 2003.

VÁŽENSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. 2. dopl. vyd. Brno: Print-Typia, 2001. ISBN 80-8638-400-4.

VELEŠÍKOVÁ, ANTONIAKOVÁ. *Dům dětí a mládeže Tišnov – stanovisko okresního hygienika ve věci změny užívání stavby*. Brno. 23. 4. 2001.

ZASTUPITELSTVO OBCE ŽELEZNÉ. *Rozpočet obce na rok 2010*. Železné. 10. 3. 2010.

Elektronické zdroje:

ČSÚ [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/>>.

DDM Tišnov [online]. 2006 [cit. 2010-03-29]. Dům dětí a mládeže Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.ddm-tisnov.cz/uvod/index.aspx>>.

Hasiči Železné [online]. 2008 [cit. 2010-04-07]. Hasičský sbor Železné. Dostupné z WWW: <<http://www.hasicizelezne.unas.cz/>>.

Klub deskových her [online]. 2005 [cit. 2010-03-29]. Odyssea. Dostupné z WWW: <<http://odyssea.tisnov.cz/>>.

Mateřské centrum Studánka [online]. 2006 [cit. 2010-03-29]. MC - Studánka. Dostupné z WWW: <<http://www.studanka.webzdarma.cz/>>.

Oblastní charita Tišnov [online]. 2009 [cit. 2010-03-30]. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - Klub čas. Dostupné z WWW: <<http://www.tisnov.caritas.cz/nizkoprah.html>>.

Portál eAgri [online]. 2009 - 2010 [cit. 2010-04-07]. EAgrí. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/>>.

Sokolská župa Pernštejnská [online]. 2005 [cit. 2010-03-29]. TJ Sokol Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.sokol-tisnov.wz.cz/>>.

Tišnov [online]. 1996 [cit. 2010-03-29]. Tišnov brána Vysočiny. Dostupné z WWW: <<http://www.tisnov.cz/>>.

Www.regionporta.cz [online]. 2007 [cit. 2010-04-06]. Mikroregion porta. Dostupné z WWW: <<http://www.regionporta.cz/>>.

Www.zelezne.cz [online]. 2008 [cit. 2010-04-06]. Obec Železné. Dostupné z WWW: <<http://www.zelezne.cz/>>.

Základní umělecká škola Tišnov [online]. 2008 - 2009 [cit. 2010-03-29]. Základní umělecká škola Tišnov. Dostupné z WWW: <<http://www.zustisnov.cz/>>.

Legislativní zdroje:

Vyhláška č. 410/2005 Sbírky, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2005, 141, s. 409 - 410.

Vyhláška č. 74/2005 Sbírky, o zájmovém vzdělávání. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2005, 20, s. 42.

Vyhláška federálního ministerstva vnitra číslo 564/1990 Sbírky. In *Sbírka zákonů*. Československo. 1990, 42, s. 256 - 267.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 21/1996 Sbírky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady o požární ochraně. In *Sbírka zákonů*. Česko. 1996, 7, s. 21 - 23.

Zákon č. 101/2000 Sbírky, o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2000, 32, s. 63 - 65.

Zákon č. 117/2001 Sbírky, o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2001, 47, s. 103 - 104.

Zákon č. 218/2000 Sbírky, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2000, částka 32, s. 63 - 65.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In *Sbírka předpisů České republiky*. Česko. 2000, částka 8, s. 301 - 316.

Zákon č. 258/2000 Sbírky, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2000, 74, s. 252 - 258.

Zákon č. 274/2003 Sbírky, o ochraně veřejného zdraví. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2003, 92, s. 273 - 275.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In *Školský zákon*. Česko. 2004, částka 190, s. 2 - 64.

Zákon č. 563/2004 Sbírky, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů*. Česko. 2004, 190, s. 561 - 563.

SEZNAM TABULEK:

Tabulka č. 1: SWOT analýza Domu dětí a mládeže Tišnov	26
Tabulka č. 2: Přibližný rozpočet volnočasových aktivit v obci Želené	38

SEZNAM PŘÍLOH:

- Příloha č. 1 Seznam obcí regionu Tišnovsko s počty obyvatel. Český statistický úřad 2008.
- Příloha č. 2 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov - hlavní vstup.
- Příloha č. 3 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov – budova Reigrova č. 312.
- Příloha č. 4 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov – budova Reigrova č. 332.
- Příloha č. 5 Fotografie stavba multifunkčního hřiště v obci Železné.
- Příloha č. 6 Fotografie víceúčelového centra obce Železné.

Příloha č. 1 Seznam obcí regionu Tišnovsko s počty obyvatel. Český statistický úřad 2008.

Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2008
Borač	312
Braníškov	190
Brumov	237
Březina	251
Bukovice	61
Černvír	160
Deblín	987
Dolní Loučky	1 176
Doubravník	812
Drahonín	116
Drásob	1 268
Hluboké Dvory	80
Horní Loučky	294
Hradčany	533
Kaly	249
Katov	203
Křižínkov	182
Kuřimská Nová Ves	126
Kuřimské Jestřabí	138
Lažánky	681
Lomnice	1 352
Lomnička	459
Lubné	49
Malhostovice	861
Nedvědice	1 347
Nelepeč - Žernůvka	84
Níhov	197
Olší	297
Pernštejnské Jestřabí	169
Předklášteří	1 446
Rojetín	73
Sentice	541
Skalička	102
Svatoslav	412
Synalov	102
Štěpánovice	439
Tišnov	8 585
Tišnovská Nová Ves	73

Újezd u Tišnova	127
Vohančice	162
Vratislávka	86
Žďárec	364
Železné	396

Zdroj: ČSÚ *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřeli, stěhování (1971 - 2008) Brno - venkov. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>.

Příloha č. 2 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov - hlavní vstup.

Příloha č. 3 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov – budova Reigrova č. 312.

Příloha č. 4 Fotografie Dům dětí a mládeže Tišnov – budova Reigrova č. 332.

Příloha č. 5 Fotografie stavba multifunkčního hřiště v obci Železné.

Příloha č. 6 Fotografie víceúčelového centra obce Železné.

